

Lecția 1**Lecția întâi*****Conversații cotidiene****Familiar:****Salutul la întâlnire***Salut!*

- Salut!
- Salut, Petre!

Formule introductive*Ce mai faci?*

- Servus, Ileana!
- Servus!
- Ce mai faci?

– Bine, mulțumesc!

sau

– Binișor. / Nu prea bine. / Cam prost.

- Salut! Bine te-am găsit!
- Bine ai venit! Poftește, ia loc!

Ce mai e nou?

- Nu te-am văzut de mult.
- Ce mai e nou pe la voi?

– Nimic nou. / Nimic deosebit. / Sîntem cu toții bine, sănătoși.

Oficial:*Bună dimineața! / Bună ziua! / Bună seara!*

- Bună ziua, domnule profesor!
- Bună ziua!

Ce mai faceți?

- Bună ziua, doamnă profesoară!
- Bună ziua!
- Ce mai faceți?

- Bună ziua! Bine v-am găsit!
- Bine ați venit! Poftiți, luați loc!

- Nu v-am văzut de mult.
- Ce mai e nou pe la dumneavoastră?

A

A cere scuze

- Te rog să mă scuzi!
– Îmi cer scuze!
– Iartă-mă că te deranjez!
– Scuză-mă că te deranjez!
- sau*
- Vă rog să mă scuzați!
– Vă cer scuze!
– Iertați-mă că vă deranjez!
– Scuzați-mă că vă deranjez!
- Nu mă deranjezi / deranjați deloc.

A ruga

- Te rog să mă ajuți! – Vă rog să mă ajutați!
- altfel spus:*
- Te-aș ruga să mă ajuți... – V-aș ruga să mă ajutați...
- Cu plăcere!

A mulțumi

- Îți mulțumesc pentru ajutor / sfaturi. – Vă mulțumesc foarte mult pentru ajutor / sfaturi.
- Cu plăcere! / Pentru puțin!

Explicații

Lexic

Cea mai răspândită formă de salut între băieții din România este *Salut!*
Forma *Servus!* este folosită în Transilvania. Se poate folosi și la noi.
Formele de *Bună!*, *Ciao!* se întâlnesc în toate regiunile.

Gramatică

1. Când după forma de salut urmează o adresare persoanei salutate, între ele punem virgulă:
Salut, Eva!; Bună ziua, doamnă profesoară!; Sărut mâna, mamă!
2. Unele substantive folosite des pentru indicarea persoanelor cărora ne adresăm se formează după următoarele reguli:
a) cele cu care ne adresăm unei persoane de gen masculin se folosesc cu altă formă decât aceea specificată în dicționar:

(Petru)	Petre!	(domn)	<i>domnule!</i>
(Ionel)	Ionele!	(vecin)	<i>vecine!</i>
(Radu)	Radule! <i>dar</i>	(băiat)	<i>băiete!</i>
(Vasile)	Vasile!	la plural:	<i>băieți!</i>
(Mircea)	Mircea!		<i>băieților!</i>

b) cele cu care ne adresăm unei persoane de gen feminin se scriu sub aceeași formă cu cea menționată în dicționar:

(Maria) = Maria! / Mario!
(Ana) = Ana! / Ano!

(doamnă) = *doamnă!*
(vecină) = *vecină!* / *vecino!*
(fată) = *fată!* / *fato!*
la plural: *fetelor!*

Rețineți...!

• Cuvintele, expresiile, dialogurile

adult (adulti)
a deranja (pe cineva)

- Te deranjez?
- Nu mă deranjezi *deloc*.

Salut.
Ia loc! / *Luați loc!*

– *Ce mai faci / faceți?*
– *Mulțumesc, bine.* / *Nu prea bine.*

– *Ce mai e nou?*
– *Nimic deosebit.*

– *Îți / vă mulțumesc foarte mult.*
– *Îți / vă mulțumesc pentru ajutor.*

• Scrierea corectă

(folosirea virgulei)

Salut, Eva! Bună ziua, băieți!
Mulțumesc, domnule director!

• Formele gramaticale de vocativ

Domnule profesor!
Bună seara, vecine!
Ce mai faci, băiete?
Ce mai faceți, băieților?

Doamnă profesoară!
Bună seara, vecină!
Bună ziua, Ana!
Bună ziua, fetelor!

Exerciții

1. Improvizați trei dialoguri scurte (întâlnirea dintre doi tineri care nu s-au văzut de mult, dintre doi adulți și dintre un adult și un tânăr)!
2. Adresați-vă fiecare colegului de bancă și solicitați-i ajutorul.

B

Lecția 1

Lecția întâi

Familiar:

Salutul la întâlnire

Bine ai venit!

- Bine ai venit la noi!
- Bine te-am găsit!

Oficial:

Bine ați venit!

- Bine ați venit la noi!
- Bine v-am găsit!

Formule introductive

– Mă mai cunoști?

sau

- Mă mai ții minte?
- Mă mai recunoști?

– Mă mai cunoașteți?

- Mă mai țineți minte?
- Mă mai recunoașteți?

– Sigur! / Cum să nu! / Firește! / Bineînțeles!
– Îmi pare rău, nu.

– Nu-ți mai amintești de mine?

– Nu vă mai amintiți de mine?

– Ba da.
– Îmi pare rău, nu.

- De unde ești?
- Unde mergi?
- Până unde călătorești? / Mergi departe?
- Ce dorești? / Cu ce te putem servi?

- De unde sînteți?
- Unde mergeți?
- Până unde călătoriți? / Mergeți departe?
- Ce doriți? / Cu ce vă putem servi?

Exprimarea bucuriei și a regretului

– Îmi pare bine că te văd din nou.

– Și mie la fel.

– Îmi pare bine că vă văd din nou.

– Îmi pare rău că n-am avut cum să te anunț / să vă anunț de sosirea mea.
– Nu-i nimic. / Nu face nimic.

– Îmi pare bine că ne întâlnim iar.
– Și mie la fel.

– Îmi pare nespus de rău că am întârziat.
– Nu face nimic. / Nu contează.

- Îmi pare bine că te văd. / Sînt bucuros că ne-am întâlnit. / Mă bucur de succesul obținut!
- Îmi pare rău că am întârziat. / Regret că nu ne putem întâlni. / Păcat! / Ce păcat!

Salutul la despărțire

- La revedere!
- Numai bine! / Pe curînd! / Pe mîine!

sau

- Cu bine!
- Salutări și celorlalți!
- Transmite, te rog / Transmiteți, vă rog, calde salutări Mariei.
- Ne revedem mîine / săptămîna viitoare / la vară.
- Transmite, te rog, salutările noastre și celorlalți!

Întîlnire cu o cunoștință

- Mă mai cunoști?
- Nu.
- Serios?
- Pe cuvînt.
- Am fost colegi de clasă.
- Nu-mi aduc aminte.
- De fapt, eram într-o clasă paralelă.
Poate îți aduci aminte că purtam părul lung, pe spate.
- Stau prost cu memoria.
- Și eu. De fapt, după un trimestru, am trecut la alt liceu.
Totuși, mă mir că nu mă reții. Odată ți-am împrumutat o radieră.
- Se poate. Deși, din cîte știu, aveam radieră întotdeauna.
- Poate ai uitat-o acasă...
- Poate.
- Mă ajuți într-o problemă?
- Dacă pot.
- Poți. E vorba de construirea unei case.
- Și?
- Nu primesc aprobarea de la primărie.
Poți să rezolvi ceva?
- Nu.
- Nu vrei?
- Da. Nu vreau.
- Adică, așa stăm. Nu vrei...
- Auzi? La ce liceu zici că am fost noi colegi?
- La „Creangă”.
- Eu n-am fost elev decît la „Caragiale”.
- Dacă nu vrei să mă ajuți, nu mai contează dacă am fost sau nu colegi de liceu. Numai bine!
- Salut!

Explicații

Lexic

cunoștință = persoană (fie ea băiat sau bărbat, fată sau femeie) pe care o cunosc

trimestru = trei luni, o treime din anul școlar

nu-i nimic / nu face nimic = nu-i bai

n-am avut cum (să te anunț) = n-am putut (să te anunț)

pe cuvînt = pe cuvîntul meu de onoare

Bine ați venit!

La primirea unor oaspeți oficiali, se folosește în mod obișnuit acest salut, deseori și ca inscripție sub forma de *Bine ați venit, dragi oaspeți!*

Gramatică

1. Cu *ba da* se răspunde numai la o întrebare care începe cu *nu...* (?)

– *N-ai auzit ce s-a întâmplat?*

– *Ba da.*

– *N-ar trebui să-l vizităm pe Mihai?*

– *Ba da.*

2. Construcția *nu... decît...* se folosește foarte des în limba română. Are înțelesul de „numai”; câteva exemple:

Corect:

N-am *decît* 15 minute la dispoziție.

N-am auzit *decît* ieri.

Nu știu *decît* câteva cuvinte.

Inc corect:

Am *numai* 15 minute la dispoziție.

Numai ieri am auzit.

Știu *numai* câteva cuvinte.

3. Conjugarea verbelor neregulate *a fi*, *a avea*, *a vrea* la indicativ prezent și perfectul compus:

	Indicativ prezent			Perfectul compus		
	<i>a fi</i>	<i>a avea</i>	<i>a vrea</i>	<i>a fi</i>	<i>a avea</i>	<i>a vrea</i>
eu	sînt	am	vreau	am fost	am avut	am vrut
tu	ești	ai	vrei	ai fost	ai avut	ai vrut
el / ea	este	are	vrea	a fost	a avut	a vrut
noi	sîntem	avem	vrem	am fost	am avut	am vrut
voi	sînteți	aveți	vreți	ați fost	ați avut	ați vrut
ei / ele	sînt	au	vreau	au fost	au avut	au vrut

 Remarcați că în limba română, înaintea conjuncției *că* nu se pune virgulă niciodată.

Rețineți...!

• Cuvintele, expresiile, dialogurile

cunoștință (-e)

coleg de clasă (de școală...)

a reține pe cineva/ceva/în/cu/de/la/să

a anunța pe cineva/ceva

a transmite cuiva ceva/de la/la

– Stau *prost* cu memoria.

– *Îmi pare bine / Îmi pare rău.*

– Nu-i nimic / Nu face nimic / Nu contează.

– *N-am avut cum să te /să vă anunț.*

– *Bine ai / ați venit!*

– *Îți mai aduci aminte de mine?*

– *Sigur. / Cum să nu. / Firește. / Bineînțeles.*

– *Mă bucur că te-am văzut din nou.*

– *Și eu mă bucur că ne-am întâlnit.*

– *La revedere!*

– *Numai bine!*

– *N-ai auzit că...?*

– *Ba da.*

• Scrierea corectă

Lipsa virgulei înaintea conjuncției *că*.

• Formele gramaticale

Mă ții minte. Te țin minte... etc.

E vorba despre viață.

• Construcția gramaticală

N-am urmat studiile / Nu am fost elev / N-am studiat decât la Liceul Caragiale.

Exerciții

1. Răspundeți la următoarele întrebări pe baza textului *Întâlnire cu o cunoștință!*

Cine se întâlnește? / Cine sînt cei care se întîlnesc? / Cine cu cine se întâlnește?

De ce își aduce aminte unul dintre ei? De ce se miră el?

Ce îl roagă pe fostul coleg?

În ce problemă ar trebui să-l ajute?

De ce nu vrea să-l ajute „cunoștința”?

De ce nu mai contează pentru el la ce liceu au studiat?

2. Reproduceți pe roluri dialogul dintre cei doi „foști colegi”!

A

Lecția 2

Lecția a doua

Date personale

Familiar:

Oficial:

Identificarea

Cum te cheamă?

Cum vă numiți?

- Cum te cheamă?
- Marin.
- Și mai cum?
- Încă o dată Marin.
- Adică Marin Marin?
- Da. Și toată lumea mă întreabă, în glumă, care Marin e numele meu de familie și care-i numele mic.
- Se înțelege. Ai un nume foarte ciudat. Nici n-am întâlnit pînă acum un astfel de nume.

- Cum vă numiți, vă rog?
- Ana Cristoreanu.
- Cristoreanu e numele soțului dumneavoastră?
- Nu, e numele meu de fată.
- Mă scuzați, credeam că sînteți căsătorită.
- Sînt, cum să nu, dar mi-am păstrat numele de fată Cristoreanu. Asta a fost dorința tatălui meu, pentru că sînt singură la părinți.
- Am vrut neapărat să păstrez numele lui de familie.

Cum te cheamă?

Cum vă cheamă?

Cum te numești?

Cum vă numiți?

Care-i numele tău?

Care-i numele dumneavoastră?

Autoprezentarea

- Dă-mi / Dați-mi voie să mă prezint.
- Permite-mi/Permiteți-mi să mă prezint.
- Îmi pare bine. / Mă bucur să vă cunosc.

Prezentarea cuiva

- Aceasta este prietena mea. / Ea este prietena mea.
- Aceștia sînt prietenii mei, Vasile și Mihai.
- Dă-mi voie să ți-o prezint pe Maria.
- Permite-mi să ți le prezint pe colegile mele.
- Dați-mi voie să v-o prezint pe Maria.
- Permiteți-mi să vi le prezint pe colegile mele.

sau

- Nu știu dacă vă cunoașteți. Faceți cunoștință!

Vîrsta

*Cîți ani ai?
Ce vîrstă ai?*

- Cîți ani ai?
- 15 (cincisprezece).
- Credeam că sîntem de aceeași vîrstă.
- De ce, tu în ce an te-ai născut?
- În 1970.
- Atunci ești cu doi ani mai mare decît mine.

Data și locul nașterii

*Cîți ani aveți?
Ce vîrstă aveți?*

- Cîți ani aveți?
- Ieri am împlinit 50 (cincizeci) de ani.
- Mulți înainte!
- Mulțumesc.
- De altfel, nu arătați de 50 de ani. Eu credeam că sînteți mai tînăr decît mine.
- Poate aveți dreptate. Îmi pare bine că par mai tînăr.

*Data nașterii: ziua, luna, anul
Locul nașterii:*

A cere informații despre familie

Cîți copii aveți?

- Aveți copii?
- Am un băiat și o fată.
- Să vă trăiască!
- Mulțumesc.
- Ce vîrstă au copiii?
- Băiatul are 9 ani, fetița 7 ani.
- Atunci deja amîndoi merg la școală.
- Da, din anul acesta și fetița.

Cîți frați ai?

- Ai frați și surori?
- Da.
- Mai mici sau mai mari?
- Un frate mai mare, de 16 (șaisprezece) ani, și o soră mai mică, de 14 (paisprezece) ani.
- Și eu aproape la fel: un frate geamăn și o soră mai mică, de 13 (treisprezece) ani.

Ghicitoare

Nu e sora mea, nu e fratele meu, dar și tata și mama zic: Acesta este copilul meu. Cine e?

Explicații

Lexic

nu arăți că ai 30 de ani / de 50 de ani = nu se vede pe tine că ai vârsta respectivă
 (sînt) *mai mic / mai mare* = mai tînăr / mai în vîrstă
 (copilul) *merge la școală* = umblă la școală
 (te-ai schimbat) *grozav* = foarte mult

Gramatică

1. Folosirea pronumelor de politețe:

- a) Pronumele personal cu care ne adresăm cel mai politicos unei persoane este *dumneavoastră*. Prin el înțelegem una sau mai multe persoane. Se folosește numai cu această singură formă.
- b) Pronumele de politețe *dumneata* este folosit în limba literară, numai de către adulți, cînd un adult se adresează unui tînăr sau unui alt adult cu un statut social inferior:
Dumneata încă ești elev de școală?
Dumneata ai copii?
 Are și forma *dumitale*:
 Ce mai fac copiii *dumitale*?

2. Folosirea numeralelor împreună cu substantivele

- a) Între 1 – 19
 101 – 119
 201 – 219 numeralul se leagă de substantiv
 prin simplă alăturare
 1001 – 1019

 11 (unsprezece) locuri
 104 (o sută patru) persoane
 219 (două sute nouăsprezece) forinți
- b) De la 20, 120, 220, 1020 numeralul se leagă de substantiv cu prepoziția *de*
- 20 (douăzeci) *de* persoane
 21 (douăzeci și una) *de* persoane
 180 (o sută optzeci) *de* locuri
 1020 (o mie douăzeci) *de* forinți

3. Scrierea și pronunțarea unor numere

Scriem:	Pronunțăm:
14 paisprezece	<i>paisprezece</i>
15 cincisprezece	<i>cinsprezece</i>
50 cincizeci	<i>cinzeci</i>
16 șaisprezece	<i>șaisprezece</i>
60 șaizeci	<i>șaizeci</i>

Rețineți...!

• Cuvintele, expresiile, dialogurile

nume de familie, ...mic

glumeț (glumeță; -i, -e)

ciudat (ciudată; ciudați, -e)

băiat sau fată cuminte (cuminți)

încurcat (-ă; încurcați, -e)

copil bine educat

cu doi ani mai mare, ...mai mic

frate / soră mai mare

frate mai mic, soră mai mică

de aceeași vîrstă

a sta de vorbă cu cineva

– *Cîți ani ai? / Cîți ani aveți?*

– *Am 20 de ani.*

– *Mulți înainte!*

– *Aveți copii?*

– *Da, am trei copii.*

– *Să vă trăiască!*

– *În ce an ești /sînteți născut?*

– *În 1970.*

• Scrierea corectă

Am doi *copii*. *Copiii* mei încă nu merg la școală.

• Formele gramaticale ale verbului *a părea*

eu	<i>par</i>	mai tînăr (mai tînără)
tu	<i>pari</i>	
el / ea	<i>pare</i>	
noi	<i>părem</i>	mai tineri (mai tinere)
voi	<i>păreți</i>	
ei/ele	<i>par</i>	

Exerciții

1. Scrieți propoziții în care să caracterizați ființe și lucruri, folosind și următoarele adjective și expresii cu rol de adjectiv:

tînăr (tineri), tînără (tinere), mai mic, mai mare, ciudat (ciudați), ciudată (ciudate), căsătorit, căsătorită, cuminte (cuminți), bine educat, bine educată.

2. Imaginați-vă cîte un dialog între tineri în care se vorbește despre nume, despre vîrstă, despre familie.
3. Scrieți o scurtă compunere despre datele voastre personale!

Fișa cu date personale

Cazîndu-ne la un camping, la un hotel, precum și în multe alte situații, ni se spune: „Completați, vă rog, această fișă!” Adică sîntem rugați să ne scriem pe o fișă datele personale pe baza buletinului / cărții de identitate sau a pașaportului.

Nr. A001 2297743 IB

STRUCTURA TURISTICĂ ROOM No.

FIȘA DE ANUNȚARE A SOSIRII ȘI PLECĂRII
REGISTRATION FORM – ANMELDUNG – FORMULAIRE
TO BE COMPLETED ON ARRIVAL – AUSZUFÜLLEN BEI DER ANKUNFT – POUR COMPLETER A L'ARRIVEE

Sistem unitar de înregistrare și numărotare gestionat de R.A. „Municipiul Cluj-Napoca”

NUMELE ȘI PRENUMELE SURNAME AND CHRISTIAN NAME NAME UND VORNAME NOM ET PRENOM		
DATA NAȘTERII DATE OF BIRTH GEBURTSDATUM DATE DE NAISSANCE	LOCUL NAȘTERII PLACE OF BIRTH GEBURTSORT LIEU DE NAISSANCE	ȚETĂȚENIA NATIONALITY STAATSANGEHÖRIGKEIT NATIONALITE
DOMICILIUL: LOCALITATEA RESIDENCE: LOCALITY WOHNSITZ: ORT DOMICILE: LOCALITE	STRADA STREET STRASSE RUE	Nr. ȚARA No. COUNTRY No. LAND No. PAYS
DATA SOSIRII DATE OF ARRIVAL ANKUNFTSDATUM DATE D'ARRIVEE	DATA PLECĂRII DATE OF DEPARTURE ABREISESDATUM DATE DE DEPART	SCOPIUL CĂLĂTORIEI ÎN ROMÂNIA PURPOSE OF TRAVELLING TO ROMANIA ZWECK DER REISE NACH RUMANIEN MOTIVE DE VOTRE VOYAGE EN ROUMANIE
ACT DE IDENTITATE: IDENTITY CARD: PERSONALAUSWEIS: PAPIERS D'IDENTITE:	SERIA SERIES SERIE SERIE	Nr. No. Nr. No.
SEMĂNTURA TURISTULUI TOURIST'S SIGNATURE UNTERSCHRIFT DES TOURISTEN SIGNATURE DU TOURISTE	SEMĂNTURA RECEPTIONERULLUI RECEPTIONIST'S SIGNATURE UNTERSCHRIFT DES EMPFANGSCHEFS SIGNATURE DU RECEPTIONNAIRE	

Cod FASPT 2001 Conform H.G. nr. 257/2001

La mulți ani!

Cei cu numele Dumitru își sărbătoresc ziua onomastică în fiecare an la 26 octombrie. Pentru sămbătă am fost invitată la familia Precup ca să sărbătorim împreună cu ei și cu alte rude ziua lui Dumitru. Așa-l cheamă pe copilul Precupeștilor, dar în familie nu i se zice decît Mitică.

La masă ne-am adunat mulți, totul a fost frumos. Pe masă se aflau, tot felul de flori, iar între ele un tort mare de ciocolată. Pe tort era scris cu cremă: LA MULȚ ANI, MITICĂ!

Cînd am văzut greșeala ortografică, i-am spus imediat gazdei:

– Ați uitat să puneți un „i” la capătul cuvîntului MULȚI.

El nu s-a supărat, fiindcă sîntem verișori. Dar n-a înțeles care-i problema mea.

– Despre ce „i” vorbești tu? Eu zic că nu lipsește acolo nici un „i”. Nu aud pe nimeni pronunțîndu-l pe „i” în cuvîntul acesta. Apoi, de fiecare dată cînd el sau altul ridică paharul cu vin pentru a rosti urarea „La mulți ani!”, îmi zîmbea de parcă mi-ar fi spus să ascult bine că acel „i” nu se aude deloc.

Știu că verișorul meu nu e singurul care face greșeli în scris și în pronunțare. Dar eu ori de cîte ori aud sau văd scrisă urarea „La mulți ani!”, îmi aduc aminte de verișorul și de nepoțelul meu, Mitică.

Ideea după Ion Roman

Explicații

Lexic

domiciliu = casa sau locul unde locuiește cineva în mod stabil; locuință

profesie, profesiune = ocupație, îndeletnicire cu caracter permanent, meserie

(zi) *onomastică* = ziua numelui

rudă, rude = persoană care face parte din aceeași familie cu alte persoane, familie, neam, viță
așa o fi = e posibil, poate

nepot, nepoată, nepoțel, nepoțică = înseamnă nu numai „copilul copilului meu”, ci și copilul verișorului sau al verișoarei mele, copilul fratelui sau al surorii mele

șantier = loc pe care se construiește sau se repară o clădire, ori orice altă construcție

documentele de identitate: buletin / carte de identitate,

pașaport

certificat de naștere / de elev / de student

legitimăție de bibliotecă / de serviciu

permis de conducere / de vînătoare

2. Urarea *La mulți ani!* se folosește cu mai multe ocazii:

- la Anul Nou;
- la ziua onomastică sau la cea de naștere;
- la orice aniversare.

3. Datarea se face în ordinea:

zi – lună – an

⚠ Remarcați faptul că nu se pune punct nici după unitățile datei, nici după data întregă!

De exemplu: 15 mai 1987
 24 noiembrie 1988
 10 februarie 2010

Gramatică

1. Pronunțarea. Forma multor cuvinte românești se termină într-un *i* pronunțat foarte scurt:

ani (...nⁱ), părinți (...țⁱ), tineri (...rⁱ), locuiești (...tⁱ)

La întîlnirea dintre două cuvinte, acest *i* nu trebuie pronunțat totdeauna.

Se pronunță când cuvîntul următor începe cu vocala: *a...*, *o...*, *u...* sau *î*:

La mulți ani!
Ești om cumsecade.
Spune-*mi* un nume!
Ce vezi în cameră?

Rețineți...!

• Cuvintele, expresiile, dialogurile

<i>date personale</i>	<i>a i se zice</i>
<i>numele de familie</i>	<i>a completa (-ez) cu / în / la / pentru</i>
<i>(zi) onomastică</i>	
<i>prenumele / numele mic</i>	– Nu înțeleg, <i>care-i problema?</i>
<i>domiciliu (-i)</i>	
<i>profesie (-i)</i>	– Sînt de <i>profesie</i> inginer.
<i>ocupație (-i)</i>	<i>sau</i>
<i>adresă (-e)</i>	– <i>Meseria</i> mea e inginer.
<i>buletin (-e)</i>	
<i>pașaport (pașapoarte)</i>	La mulți ani!
<i>multă lume / puțină lume</i>	

• Ortografia și ordinea în datare

23 iulie 1988

Exerciții

1. Citiți cu glas tare următoarele cuvinte:

Atenție la pronunțarea lui *i* final scurt de la sfîrșitul cuvintelor!

locuri, tineri, mari, întrebări; cîți, forinți, mulți, frați; ani, buni, luni, pagini; București, (te) numești, pești, vești; școli, boli, greșeli; pomi, lumi, dă-mi; popi, lupi, rupi

2. Înlocuiți părțile subliniate în propoziții cu altele, la fel de potrivite, care se găsesc în textele lecției! Scrieți-le în caietele voastre!

Model: Mitică își sărbătorește azi ziua onomastică.

Mitică azi își sărbătorește ziua numelui.

Familia Precup m-a invitat pentru sîmbătă să sărbătorim împreună ziua lui Dumitru.

Acasă i se zice numai Mitică.

Au fost prezenți mulți.

Gazda n-a înțeles ce problemă am eu.

Îmi zîmbea totdeauna cînd ridica paharul.

Nu numai verișorul meu face greșeli în scris.

Așa trebuie să fie.

În buletin este scris: numele, prenumele, data nașterii, locul nașterii.

Lecția 3

Lecția a treia

Prezentarea

Ce înălțime ai?

1

- Eu am 1 m 53 de cm înălțime.
- La fel de scundă sînt și eu. Am 1 m 51 de cm.
- Atunci încă și ție ți se poate spune:
„Să crești mare!”

2

- 1 m 89 de cm.
- Ești cel mai înalt dintre colegi?
- Probabil. Mai am un coleg tot atît de înalt.
Oricum, eu n-aș vrea să mai cresc...

Ce greutate ai?

1

- Am 55 de kg.
- O greutate tocmai potrivită. Nu ești nici slab, nici gras.
- Așa cred și eu. Totuși, acasă mi se spune că ar trebui să mă mai îngraș.

2

- 78 de kg.
- La vîrsta ta e cam mult. Nu te-ai gîndit să slăbești vreo 10 kilograme?
- De gîndit m-am gîndit, dar nu știu cum să încep.
- Ar trebui să faci mai multă mișcare.

Sinonime populare despre statura omului

Omul de statură prea înaltă este numit de către popor *lungan*, *lungău*, *măgădău*, *găligan*, *hojmalău*. Celui de statură foarte mică i se zice *pitic*, *prichindel*, *ciot*, *ghibirdic*. Despre el se crede însă că este mai deștept decît cei înalți. Cum spune o zicătoare: *Mic la stat, mare la sfat*. (Adică: e mic la statură, dar știe să dea sfaturi înțelepte.)

Cîteva portrete

1. Viorica Tulcan, de 14 ani.

Are păr blond, neted, lăsat pe spate, ochi albaștri, nas potrivit, față palidă, ușor pistruiată, buze înguste.

2. Gheorghe Pantea, de 15 ani.
Are păr castaniu, creș, ochi căprui, nas aproape cîrn, față brunetă, prelungă, cu o aluniță sub ochiul stîng, buze cam pline. Poartă ochelari.
3. Elena Micu, în vîrstă de 50 de ani.
Are părul negru, vopsit. Poartă coafură potrivită pentru vîrsta ei. Are ochi verzui, față netedă, bronzată, nas potrivit, buze rujate.
4. Traian Roșu, în vîrstă de 67 de ani.
Îl poți recunoaște ușor după părul cărunt și după mustața și barba sa la fel de albe.
Îi place să aibă pieptănătura mereu îngrijită, cu părul dat frumos la o parte.
Pe față are riduri, dar ochii lui gri și zîmbitori ne fac să uităm de vîrsta pe care o are.

Explicații

Lexic

<i>scund</i> (scundă)	= persoană de statură mică, mărunț
<i>ochi căprui</i>	= ochi de culoare cafenie-gălbuie
<i>pieptănătură</i>	= fel de aranjare a părului, la bărbați, frizură
<i>coafură</i>	= fel de aranjare a părului, la femei
<i>rid</i> (riduri)	= încrețitură a pielii obrazului, zbîrcitură

Gramatică

1. La verbele unipersonale cu două pronume (a *i se* cuveni, a *i se* întîmpla, a *i se* părea, a *i se* spune) înaintea pronumelui în acuzativ, pronumele în dativ are forme neaccentuate (scurte).

În text întîlnim structura *i se zice* unde *i* este forma neaccentuată a pronumelui personal în dativ. În toate cazurile în care pronumele personal sau reflexiv în dativ este urmat de un pronume în acuzativ, formele pronominale neaccentuate vor fi: *mi, ți, i, și*
ni, vi, li, și